SPECIFIČNOSTI RAČUNOVODSTVA INFORMATIČKE FIRME

Dodig, Katarina

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:235050

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

zir.nsk.hr

UNIVERSITY OF SPLIT

dabar

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

SPECIFIČNOSTI RAČUNOVODSTVA INFORMATIČKE FIRME

Mentor: **Student:**

Prof.dr.sc. Željana Barać Aljinović **Katarina Dodig**

Split, rujan 2020.

SADRŽAJ:

1. UVOD 3

2. SOFTVER (DEFINICIJA) 4

3. RAČUNOVODSTVENI I POREZNI TRETMAN STJECANJA SOFTVERA 6

3.1. Softver kao dugotrajna nematerijalna imovina 6

3.2. Stjecanje softvera 7

3.3. Interno razvijeni softver 9

3.4. Naknadno vrednovanje softvera 10

4. RAČUNOVODSTVO SOFTVERA NA PRIMJERU DRUŠTVA DOKUMENT IT D.O.O. IZ ZAGREBA 12

4.1. Podatci o društvu 12

4.2. Računovodstveno postupanje sa stečenim softverom 13

4.2.1. Interno razvijeni softver 14

4.2.2. Softver kupljen na tržištu 16

4.3. Proizvodnja softvera za prodaju 21

4.3.1. Poslovni procesi (faze) u proizvodnji i implementaciji softvera 21

4.3.2. Računovodstvo troškova proizvodnje softvera 22

4.3.3. Računovodstvo prihoda od prodaje softvera 24

4.4. Postupak ugovaranja i realizacije prodaje softvera 26

ZAKLJUČAK 33

LITERATURA 35

POPIS SLIKA 37

SAŽETAK 38

SUMMARY 39

1. UVOD

Suvremeni način poslovanja je nezamisliv bez primjene informatičkih tehnologija. Pojam informatičke tehnologije predstavlja širok raspon aktivnosti, kao što su: istraživanje, dizajniranje i izrada informatičkih sustava, instaliranje, umrežavanje, te održavanje i nadzor cijelog sustava. U ovom radu se neće govoriti o problematici programiranja kao tehnološkom procesu nego će naglasak biti na softveru kao rezultatu programiranja, i to, prvenstveno u kontekstu računovodstvenog i poreznog tretmanom softvera u poslovnim knjigama. U tom kontekstu, problematika softvera se može promatrati iz dva aspekta. Prvi aspekt je iz perspektive proizvođača softvera gdje se softver pojavljuje kao proizvod/usluga (za vlastitu upotrebu ili prodaju). Drugi aspekt je iz perspektive korisnika softvera gdje se softver pojavljuje kao kupljena imovina, koja se, također, može koristiti za vlastite potrebe ili za daljnju prodaju.

Cilj ovog rada je kompilirati osnovne značajke softvera kao imovine društva. U prvom dijelu će se opisati glavne metode i načini evidentiranja te upotrebe softvera u kontekstu primjenjivih računovodstvenih okvira (HSFI/MRS) te poreznih zakona (Porez na dodanu vrijednost-PDV/Porez na dobit) u Republici Hrvatskoj. U drugom dijelu će se opisati način i metode računovodstvenog praćenja nabave, proizvodnje i prodaje softvera na primjeru društva Dokument IT d.o.o. iz Zagreba.

U pisanju ovog rada korištene su sljedeće metode:

- metoda deskripcija korištena je u opisivanju osnovnih obilježja softvera kao dugotrajne imovine s pravnog i računovodstvenog aspekta
- metoda analize koristi se u svrhu prikaza poslovanja društva Dokument IT d.o.o.
- metoda indukcije koristi se u donošenju zaključka temeljem prethodno opisanog procesa stjecanja i vrednovanja softvera
- kod metode dedukcije koriste se opće spoznaje kako bi se izveo zaključak na primjeru društva Dokument IT d.o.o.
- metoda kompilacije je postupak preuzimanja tuđih rezultata znanstveno-istraživačkog rada, odnosno tuđih opažanja, stavova, zaključaka i spoznaja.

2. SOFTVER (DEFINICIJA)

Softver (eng. software) je neopipljivi dio računala koji omogućava funkcioniranje računala i srodnih uređaja. Softver je skup uputa, podataka ili programa koji se koriste za rad s računalima i izvršavanje određenih zadataka.[1] Za razliku od hardvera koji opisuje fizičke aspekte računala, softver čine programi, aplikacije i operativni sustav. S obzirom na namjenu razlikujemo:

1) sistemski softver
2) aplikativni softver.[2]

Sistemski ili operativni softver pokreće računalo i služi kao platforma za pokretanje aplikacijskog softvera. Uključuje operativni sustav, driver, server, različite alate i slično. Operativni sustav je zbirka softvera koji upravljaju resursima i pružaju zajedničke usluge za drugi softver koji se izvodi "na vrhu". On upravlja cjelokupnim računalom, podacima i procesima. Najpoznatiji operativni sustavi su Microsoft Office, Linux i Mac OS X. Driveri upravljaju ili kontroliraju određenu vrstu uređaja koji je priključen na računalo. Alati su računalni programi osmišljeni kako bi pomogli korisnicima u održavanju njihovih računala. S računovodstvenog aspekta sistemski softver smatra se dijelom materijalne imovine, te se kao takav i tretira.[3]

Aplikativni ili izvršni softver omogućuje korisniku da obavlja određene zadatke. Primjeri aplikativnog softvera su programi za obradu podataka, web pretraživač, različiti programi za obradu teksta, knjigovodstveni softveri, email, preglednik datoteka, uređivač slika i zvuka i drugi. Aplikacije se mogu nalaziti u paketu s računalom i njegovim sistemskim softverom ili prodavati odvojeno, te se šifrirati kao vlasnički, otvoreni izvori ili sveučilišni projekti. Ovisno o aktivnosti za koju je dizajniran, aplikacija može manipulirati tekstom, brojevima, zvukom, grafikom i kombinacijom tih elemenata. Neki se aplikacijski paketi fokusiraju na jedan zadatak, kao što je obrada teksta, dok drugi, koji se nazivaju integrirani softver, uključuju po nekoliko programa. S pravnog aspekta, aplikativni softver se klasificira u odnosu na prava krajnjih korisnika ili pretplatnika (vlasnički i besplatni softver). Također, aplikacije se klasificiraju i s obzirom na programski jezik na kojem je izvorni kod napisan ili izvršen (HTML, JavaScript…),

[1] (Internet): https://www.britannica.com/technology/software
[2] Jurjec Horvat K. (10/2009.): RRIF – Računovodstveni i porezni položaj softvera
[3] (Internet): https://yourstory.com/mystory/what-software-types-examples

te s obzirom na njihovu svrhu i rezultate (horizontali i okomiti softveri). S računovodstvenog aspekta s izvršnim softverom se postupa kao s nematerijalnom imovinom.[4]

Softver kao proizvod (eng. Software as a Product, SaaP) predstavlja proizvod kojeg kupac nabavlja kao trajnu licencu s unaprijed plaćenim troškovima (uglavnom se odnosi na aplikativni softver). SaaP se može kupiti u odgovarajućim trgovinama u obliku CD-a ili USB-a ili download-ingom s Internet stanice proizvođača. Iako se mnogi poduzetnici odluče na kupnju SaaP jer predstavlja „jednokratni trošak", ubrzani razvoj tehnologije umanjuje funkcionalnost softvera kao proizvoda. Osim visine troškova nadogradnje, problem s kojim se korisnici tradicionalnih softvera susreću je nedostatak poslovne funkcionalnosti. Implementacija novog programskog rješenja, odnosno troškovi i vrijeme potrebno za implementaciju, čine poslovanje osjetljivim na konkurenciju, a instalacija novog softvera zahtijeva ulaganje u server, licence operativnog sustava i baze podataka, mrežnu infrastrukturu i sustav zaštite podataka.

Softver kao usluga (engl.Software as a Service, SaaS) je model distribucije softvera u kojem proizvođač aplikativnog rješenja izrađuje aplikaciju, upravlja samom aplikacijom i okruženjem koje je podržava (hosting), a korisnicima je čini dostupnom putem mreže (interneta). Osnovna razlika od SaaP je u tome što se softver ne kupuje u „fizičkom" obliku, već se mjesečno ili godišnje plaća usluga njegovog korištenja. To omogućuje korisnicima da plaćaju softver onoliko koliko ga uistinu koriste, te da u svakom trenutku mogu prilagoditi broj korisnika i opseg funkcija prema vlastitim potrebama. Karakteristike SaaS-a su: niži troškovi korištenja, mogućnost otkazivanja licence u bilo kojem trenutku, ušteda vremena uvođenja novog programskog rješenja, dostupnost, jednostavnost korištenja i sigurnost podataka. [5]

[4] (Internet): https://www.educba.com/what-is-application-software-its-types/
[5] Informatol (2010), br.3., str. 266.-367., https://hrcak.srce.hr/file/89199

3. RAČUNOVODSTVENI I POREZNI TRETMAN STJECANJA SOFTVERA

3.1. Softver kao dugotrajna nematerijalna imovina

Dugotrajna nematerijalna imovina (eng. intangible assets) je nemonetarna imovina bez fizičkih obilježja, koja se može identificirati i koja se posjeduje za upotrebu u proizvodnji roba ili isporuci usluga, za iznajmljivanje drugima ili za administrativne svrhe. Uzimajući u obzir prethodnu definiciju, imovina se može identificirati ako:

1) je zasebna, odnosno odvojiva od materijalne imovine i kao takva se može prodati, prenijeti, licencirati, iznajmiti ili razmijeniti
2) proistječe iz ugovornih ili drugih zakonskih prava (bez obzira jesu li prava odvojiva ili prenosiva od subjekta ili drugih prava ili obveza).

Institucionalni okvir za problematiku evidentiranja stjecanja, upotrebe, naknadnog vrednovanja i povlačenja iz upotrebe stavki dugotrajne nematerijalne imovine se nalazi u važećim odredbama Zakona o računovodstvu (ZOR), međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI-ovi), odnosno hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (HSFI-ovi). MSFI-ovi i HSFI-ovi su, u biti, računovodstveni standardi (MRS-evi) s tom razlikom što su MSFI-ovi sveobuhvatniji, donosi ih Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), dok su HSFI-ovi skraćena verzija MRS-ova i njih donosi hrvatski odbor za standarde financijskog izvještavanja. Obveznike primjene jednih i drugih standarda u Republici Hrvatskoj propisuje Zakon o računovodstvu (članak 17. važećeg Zakona).

U bilanci, imovina koja ima obilježja softvera neće se uvijek iskazivati na poziciji dugotrajne nematerijalne imovine. To, prvenstveno, ovisi o vrsti i namjeni softvera. Ako se radi o softveru koji upravlja radom računala (sistemski softver) on će se evidentirati kao dio materijalne imovine (računala ili drugog uređaja) jer se smatra sastavnim dijelom računala koje omogućuje njegov rad, stoga se kod evidentiranja nabavke i korištenja takvog softvera primjenjuju pravila iz standarda HSFI 6, odnosno MRS 16 i MRS 36. Ako se radi o softveru koji se nabavlja u svrhu daljnje prodaje, tada se, isti, kvalificira kao trgovačka roba pa pri evidentiranju nabavke i korištenja takvog softvera treba voditi brigu o zahtjevima HSFI 10 – Zalihe odnosno MRS 2 – Zalihe.

Dakle, softver će se u bilanci priznavati kao nematerijalna imovina samo ako:

1) udovoljava definiciji nematerijalne imovine
2) je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje se mogu pripisati imovini, pritjecati poduzetniku
3) se trošak nabave softvera može pouzdano izmjeriti.[6]

Ukoliko se buduća korist ne može procijeniti za neki period upotrebe softvera, onda se isti evidentira kao trošak razdoblja (razred 4).

3.2.Stjecanje softvera

Softver se prema načinu stjecanja dijeli na:

1) softver koji se nabavlja na tržištu i
2) interno razvijeni softver.

Svako stjecanje nematerijalne imovine (u ovom slučaju aplikativnog softvera) se u poslovnim knjigama treba evidentirati po troškovima nabave (HSFI 5, MRS 3).

Trošak nabave uključuje:

1) kupovna cijena nakon odbitka popusta i rabata;
2) carine
3) poreze koji se ne vraćaju
4) troškove koji se mogu izravno pripisati pripremi ove imovine za predviđenu upotrebu
5) troškovi plaća zaposlenika koji su izravno uključeni u stavljanje sredstva u radno stanje
6) i naknade profesionalcima koji su povezani s osposobljavanjem te imovine.

Troškovi koji nastanu u vezi s održavanjem ili prilagodbom softvera zbog tekućih ili budućih zahtjeva u poslovnom sustavu, a s ciljem da se održi standard tekuće koristi od postojećeg softvera, treba evidentirati kao trošak razdoblja, a ne kao nematerijalnu imovinu.[7]

Kod stjecanja softvera, uobičajeno je sve troškove povezane sa stjecanjem, ali i internom proizvodnjom, prvo proknjižiti na kontu nematerijalne imovine u pripremi (odgovarajući analitički konto grupe 01), a zatim prenijeti na odgovarajući konto nematerijalne imovine (za

[6] Jurjec Horvat K. (10/2009): RRIF - Računovodstveni i porezni položaj softvera
[7] Novaković I. (07/2018): RRIF - Računovodstveno praćenje ulaganja u komponente informacijskog sustava

softver se koristi odgovarajući analitički konto 012) i to u trenutku stavljanja softvera u funkciju.

Porezni aspekt kupnje softvera s jedne se strane ogleda kroz problematiku primjene odredbi Zakona o PDV-u, a s druge strane, problematiku primjene odredi Zakona o porezu na dobit.

Isporuka softvera (usluga ili roba) u tuzemstvu se, iz perspektive isporučitelja, smatra oporezivom isporukom i podliježe obračunu PDV-a po stopi od 25%, koji je ujedno i pretporez za primatelja (ukoliko je obveznik PDV-a).

Kod isporuke softvera kao usluge, izvan tuzemstva (EU i treće zemlje), važno je znati tko je primatelj usluge. Ako je primatelj fizička osoba onda će PDV biti obračunat prema kriteriju sjedišta isporučitelja, a ako je primatelj pravna osoba (drugi porezni obveznik) onda se primjenjuje načelo B2B (Business to Business) prema kojem se obveza obračuna i plaćanja PDV-a prenosi na primatelja.

Kod nabavke softvera kao robe između obveznika dviju članica EU primjenjuje se pravilo prijenosa porezne obveze, te PDV obračunava i plaća primatelj.

Kod nabavke softvera kao robe iz inozemstva (treće zemlje) PDV se obračunava i naplaćuje u sklopu uvoznog carinjenja odnosno obračunava ga carinarnica u skladu s propisima o naplati carinskog duga pri čemu, tako obračunati PDV za kupca predstavlja pretporez, te ne dolazi do stvarnog plaćanja.

Kada se nabavlja softver kod kojeg se radi o ustupanju prava na korištenje softvera na vremenski ograničen period ili ustupanju prava na njegovu reprodukciju (tzv. copyright), radi prodaje ili radi daljnjeg razvitka, naknada za korištenje softvera biti će oporeziva porezom po odbitku po stopi od 15%, odnosno 20% ako je sjedište primatelja naknade za softver u nekoj od država koje se nalaze na EU popisu nekooperativnih jurisdikcija za porezne svrhe. Iznimno, ako se nabavlja ovakav softver, ali iz zemlje sa kojom Republika Hrvatska ima sklopljen ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja onda se neće primijeniti stopa od 15% nego stopa iz ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (stope iz ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja su obično niže od 15%). Opcija primjene niže stope od 15% nije primjenjiva za zemlje koje su na EU popisu nekooperativnih jurisdikcija jer Republika Hrvatska sa tim zemljama nema potpisane ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

3.3.Interno razvijeni softver

Poduzetnik može osim nabave softvera na tržištu, razviti softver u vlastitoj režiji. Kod interne proizvodnje, a u svrhu ispravnosti računovodstvenog evidentiranja i praćenja nastalih poslovnih izdataka, proces proizvodnje potrebno je podijeliti u dvije faze:

1) faza istraživanja i
2) faza razvoja.

Izdatci nastali u fazi istraživanja ne dokazuju, nužno, postojanje nematerijalne imovine (softvera) niti stvaranje budućih ekonomskih koristi, pa ih se evidentira kao rashode razdoblja. U takve troškove ulaze troškovi aktivnosti stjecanja informacija i novih znanja, izrada analize tržišta, pronalaženje alternativnih materijala za proizvodnju, troškovi pronalaženja, ocjenjivanja i konačni izbor proizvodnog procesa.

U fazi razvoja, s nastalim troškovima se postupa drugačije. Odnosno, nastali troškovi ulaze u izravne troškove proizvodnje softvera ukoliko softver nastao kao interni projekt zadovoljava određene kriterije koji mu omogućavaju da bude priznat kao nematerijalna imovina. Nematerijalna imovina nastala razvojem (ili u fazi razvoja internog projekta) treba se priznati kao imovina, ako i samo ako, poduzetnik može dokazati sljedeće:

1) tehničku provedivost nematerijalne imovine koja se dovršava tako da bude raspoloživa za uporabu ili prodaju
2) namjeru dovršenja nematerijalne imovine i njene uporabe ili prodaje
3) mogućnost uporabe ili prodaje nematerijalne imovine
4) način na koji će nematerijalna imovina davati izgledne ekonomske koristi (poduzetnik između ostalog treba dokazati i postojanje tržišta za proizvodnju nematerijalne imovine ili za samu nematerijalnu imovinu, ili pak korisnost nematerijalne imovine u slučaju da se ona koristi interno)
5) raspoloživost odgovarajućih tehničkih, financijskih i drugih izvora za završetak razvoja i korištenje ili prodaju nematerijalne imovine
6) mogućnost pouzdanog utvrđivanja troška koji se može pripisati razvoju nematerijalne imovine.[8]

[8] Novaković I. (2018): Računovodstveno praćenje ulaganja u komponente informacijskog sustava

Ako navedeni kriteriji nisu zadovoljeni, troškovi u fazi razvoja se priznaju kao troškovi razdoblja u kojem su nastali.

Sukladno aktualnim odredbama računovodstvenih standarda (HSFI 5, MRS 38), poduzetnik ne smije izdatke za softver koje je prvotno priznao kao rashode, kasnije priznati kao dio troška nabave (proizvodnje) nematerijalne imovine.

Trošak interno dobivenog projekta je suma izdataka nastalih od datuma kada je softver prvi put zadovoljio prethodno navedene kriterije. U takve troškove ulaze: plaće i ostali troškovi zaposlenika koji rade na izradi softvera, potrošni materijal, usluge vanjskih suradnika, naknade za registriranje zakonskih prava, amortizacija opreme i strojeva i razmjerni dio općih troškova nastalih u tim aktivnostima. S druge strane troškovi prodaje, administracije, troškovi obuke osoblja za korištenje softvera i njegovo stavljanje u upotrebu te početno priznati gubitci, ne mogu se pripisati interno dobivenom softveru već se priznaju od početka istraživanja i razvoja kao rashodi razdoblja.

3.4.Naknadno vrednovanje softvera

Nakon početnog priznavanja softvera, svaki poduzetnik treba odrediti način naknadnog vrednovanja sukladno računovodstvenim politikama. U tom smislu, razlikujemo vrednovanje nematerijalne imovine (softvera) po:

1) troškovnom modelu i
2) revalorizacijskom modelu.

Nakon početnog priznavanja softver se vodi po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumuliranje gubitke od smanjenja. Takav model pretpostavlja knjiženje nabavne vrijednosti softvera na jednom računu (konto nabavne vrijednosti 012), a na odgovarajućem korektivnom kontu (konto akumulirane amortizacije softvera 0193) ispravak vrijednosti softvera. Kao krajnji rezultat, u bilanci će se softver iskazati po neto knjigovodstvenoj vrijednosti.

Nakon što se početno evidentira po trošku nabave, u sljedećim razdobljima softver će se evidentirati po fer vrijednosti na datum revalorizacije, umanjenoj za naknadni ispravak vrijednosti i naknadno akumulirane gubitke od smanjenja. Pojam fer vrijednost označava iznos za koji će se softver moći razmijeniti između prodavača/ponuditelja i kupca/potraživača na

aktivnom tržištu. Pritom se pod aktivnim tržištem podrazumijeva tržište na kojem su predmeti kojima se trguje homogeni, u svako vrijeme postoje spremni kupci/prodavači i cijene su dostupne javnosti. Ukoliko nisu svi uvjeti ispunjeni, softver će se morati evidentirati po neto knjigovodstvenoj vrijednosti (troškovni model). Ovisno o tome koliko često se fer vrijednost mijenja, toliko učestala treba biti revalorizacija. Ako se imovina vrednovala po revalorizacijskom modelu, ali nakon određenog vremena aktivno tržište prestaje postojati, knjigovodstvena vrijednost softvera će morat biti jednaka revaloriziranoj svoti na datum posljednje revalorizacije umanjenoj za kasnije ispravak vrijednosti i akumulirani gubitak od smanjenja.

Kod primjene revalorizacijskog modela, u naknadnim godinama, dolazi do povećanog troška amortizacije (amortizacija revaloriziranog dijela nabavne vrijednosti) čime se izravno smanjuje dobit prije oporezivanja. Za iznos amortizacije na revalorizirani dio nabavne vrijednosti smanjuju se revalorizacijske rezerve (konto 923) i taj iznos se prebacuje na zadržanu dobit (konto 940). Obzirom da se promjene u klasi 9 ne iskazuju u računu dobiti i gubitka, iznos dobiti prije oporezivanja je „nerealno“ umanjen za uvećani iznos amortizacije. Stoga je, sukladno odredbama Zakona i Pravilnika o porezu na dobit, prijenos revalorizacijske pričuve u zadržani dobitak potrebno iskazati kao poziciju uvećanja osnovice poreza na dobit u obrascu PD (obrazac prijave poreza na dobit), na kraju godine.

4. RAČUNOVODSTVO SOFTVERA NA PRIMJERU DRUŠTVA DOKUMENT IT D.O.O. IZ ZAGREBA

4.1. Podatci o društvu

Opće informacije

Društvo Dokument IT d.o.o. je upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod brojem MBS: 080604389. Sjedište društva je Zagreb, Ulica grada Vukovara 269F. Temeljni kapital društva iznosi 1.240.000,00 kn i uplaćen je u cijelosti. Na dan 31.08.2020. godine društvo zapošljava 33 djelatnika.

Djelatnost

Dokument IT je specijalizirana informatička tvrtka, sa sjedištem u Zagrebu, koja radi na implementaciji programskih rješenja sustava za upravljanje elektroničkim dokumentima, zapisima i poslovnim procesima. Državna uprava, javni i privatni sektor, odnosno korisnici proizvoda ove tvrtke, koriste ih s ciljem uvođenja reda u radu s dokumentima, te za efikasno praćenje i kontrolu poslovnih procesa.

Druga specijalizirana grana tvrtke je implementacija programskih rješenja za upravljanje proračunom (financijskim planom), nabavom i nabavnim procesima, projektima – projektnom organizacijom te ulaznim računima. Primjena ovih programskih rješenja korisnicima omogućuje objedinjavanje standarda nabavnih procesa, jedinstveni sustav planiranja, trenutno i ažurno stanje proračuna i nabavnih procesa, smanjenje papirologije te uvođenje sustava kontrole.

Glavni proizvodi i usluge

1) ePlan - sustav za upravljanje proračunima, planovima nabave i projektima
2) eUred - sustav za upravljanje uredskim poslovanjem
3) eHKMS - modul za praćenje rada Hrvatske komore medicinskih sestara
4) eImovina - evidencija o imovini
5) eOčevidnik - modul za upravljanje ljudskim resursima
6) eSpor - modul za praćenje svih vrsta pravnih postupaka.[9]

[9] [Internet]: www.dokumentit.hr

U poslovanju društva DOKUMENT IT d.o.o., problematika računovodstvenog tretmana softvera se može podijeliti na dva dijela. Prvi se odnosi na računovodstveno postupanje vezano za nabavu (stjecanje) softvera, a drugi na prodaju softvera kao proizvoda/usluge.
Primjeri koji će biti prikazani odnose se na stvarne podatke iz računovodstvenih baza u razdoblju od 2015. do 2019. godine.[10]

4.2. Računovodstveno postupanje sa stečenim softverom

Softver stečen za vlastite potrebe se iskazuje na odgovarajućim analitičkim kontima u okviru klase 0 – Dugotrajna imovina – grupa 01 – Nematerijalna imovina. Jedan dio softvera je stečen internim razvojem, a drugi dio je stečen kupnjom. Interno razvijeni softver se koristi kao alat (informatički kod) za razvoj specifičnih modula prilagođenih potrebama kupaca. Kupljeni softver je aplikativni softver za potrebe administracije i računovodstva.

Društvo u svojoj bilanci, na 31.12.2019., ima iskazane sljedeće oblike nematerijalne imovine:

Konto	Naziv	Saldo na 31.12.14		Promet 01.01.15 .. 31.12.19		Saldo na 31.12.19	
		Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje
R 0100	Modul za digitalizaciju i on-line pripremu dokumentacije	3.044.158,03				3.044.158,03	
R 010K	**Izdatci za razvoj <ukupno>**	**3.044.158,03**				**3.044.158,03**	
R 01200	Računovodstveni program			48.822,73		48.822,73	
R 0120	Modul za administriranje i korištenje aplikacija			295.000,00		295.000,00	
R 0120K	**Softwer <ukupno>**			**343.822,73**		**343.822,73**	
R 01213	Ulaganja na tuđoj imovini radi poboljšanja			11.232,00		11.232,00	
R 012K	**Ostala prava <ukupno>**			**11.232,00**		**11.232,00**	
R 0190	Akumulirana amortizacija izdataka za razvoj		1.522.079,01		1.522.079,02		3.044.158,03
R 0193	Akumulirana amortizacija softwera				306.947,73		306.947,73
R 0195	Akumulirana amortizacija prava				11.232,00		11.232,00
R 019K	**Akumulirana amortizacija <ukupno>**	**3.044.158,03**	**1.522.079,01**		**1.840.258,75**		**3.362.337,76**
R 01K	**NEMATERIJALNA IMOVINA <ukupno>**	**1.522.079,02**				**36.875,00**	

Slika 1. Struktura nematerijalne imovine
Izvor: Izvadak iz bruto bilance prometa: 01.01.2012. – 31.12.2019.

[10] U 2015. godini društvo je koristilo računovodstveni program Synesis, a od 01.01.2016. godine koristi program NAVISION

4.2.1. Interno razvijeni softver

Društvo je prije 8 godina razvilo vlastiti modul za digitalizaciju poslovanja, a na temelju kojeg su nastali prethodno nabrojeni proizvodi/usluge koji se, na tom baznom informatičkom kodu, i dalje dograđuju i usavršavaju sukladno potrebama korisnika.

Početno vrednovanje softvera izvršeno je po troškovnom modelu na način da su u njegovu nabavnu vrijednost uključeni svi troškovi koji su nastali od početka razvoja pa do završetka projekta. Razvoj cjelokupnog projekta je trajao više godina i završio je sredinom 2012. godine. U godinama razvoja projekta dio troškova poslovanja nije teretio rashode (nije iskazan u RDG-u) nego je bio iskazivan u bilanci na kontu investicija u tijeku.

Nakon što je projekt dovršen započet je proces amortizacije. Zadnji obračun amortizacije izvršen je u 2015. godini.

U nastavku će biti prikazan obračun amortizacije za 2015. godinu s pripadajućom temeljnicom knjiženja te inventurna kartica sredstva: Modul za digitalnu poštu i dokumentaciju – na 31.12.2015. godine.[11]

Obračun amortizacije 4

Datum 31.12.2015

Period

Od dana 01.01.2015 Do dana 31.12.2015

Obračun amortizacije

Inv.broj	Naziv	Datum nabave	Skupina	Stopa otpisa	Mjeseci	Knjigov.vrijed.	Amortizacija	Konto nabave	Konto ispravka vrij.
52	Poslovni prostor-Petrovaradinska 1A 4kat	26.11.2008	1	10,00	12	625.170,81	62.517,08	0300	0390
87	Projektor Infocus IN1 16	02.05.2012	4	50,00	12	3.149,10	604,78	0312	0391
88	Toshiba klima vanjska,zidna DI RAV SM 803AT-E	08.05.2012	3	50,00	12	10.361,50	2.374,50	03210	0391
95	Projekt izrade modula za digitalnu poštu i dokum.	18.05.2012	3	50,00	12	3.044.158,03	1.522.079,02	0100 ✓	0192
97	Poslovni prostor Petrovaradinska 1A 8kat	26.11.2008	1	10,00	12	653.448,87	65.344,89	0300	0390
99	Parkirališno garažno mjesto GM 59	26.11.2008	1	10,00	12	98.548,17	9.854,82	0303	0390
101	Parkirališno garažno mjesto GPM 060	26.11.2008	1	10,00	12	86.602,42	8.660,24	0303	0390
103	Parkirališno garažno mjesto GPM 061	26.11.2008	1	10,00	12	93.319,50	9.331,95	0303	0390
105	Parkirališno garažno mjesto GPM 243	26.11.2008	1	10,00	12	79.405,54	7.940,55	0303	0390
107	Parkirališno garažno mjesto GPM 244	26.11.2008	1	10,00	12	102.675,43	10.267,54	0303	0390
108	VOLKSWAGEN GV CADDY TRENDLINE VAN 1,6 TDI	20.01.2015	3	50,00	11	103.847,34	47.596,70	03201	0391
109	IBM 900GB 2,5in 10,00 rpm SAS HDD	30.03.2015	4	100,00	9	18.053,00	13.539,75	0312	0391
110	Monitor Samsung S27C35OH	31.03.2015	4	100,00	9	1.919,20	1.439,40	0312	0391
111	Monitor BENQ XL2411Z 3D	02.07.2015	4	100,00	5	1.883,11	784,63	0312	0391
112	MacBook Pro 13	04.09.2015	4	100,00	3	8.602,17	2.150,54	0312	0391
113	MacBook Pro 13	04.09.2015	4	100,00	3	8.602,17	2.150,54	0312	0391
114	HP EliteBook 850 G2	09.09.2015	4	100,00	3	8.970,00	2.242,50	0312	0391
115	NBK LENOVO (book)	30.09.2015	4	100,00	3	4.157,10	1.039,28	0312	0391
116	NBK LENOVO (book)	02.10.2015	4	100,00	2	4.715,10	785,85	0312	0391
117	LENOVO Thinkvision	28.09.2015	4	100,00	3	2.575,00	643,75	0312	0391
118	Apple iPhone 6s	22.10.2015	4	100,00	2	4.079,20	679,87	0313	0391
119	MERCEDES BENZ C 220 D	30.09.2015	2	40,00	3	323.016,80	32.301,68	03200	0392
						5.287.259,56	1.804.329,86		

Slika 2. Obračun amortizacije
Izvor: Obračuna amortizacije (modul – Inventar, računovodstvena baza 2015.)

[11] Prikazani podaci su iz 2015. godine jer nisam imala mogućnost uvida u podatke ranijih razdoblja (računovodstvo je vodio vanjski računovodstveni servis na drugom računovodstvenom programu)

Knjiženje

Konto	Šifra	Naziv	Opis knjiženja	Duguje	Potražuje
0390	0	Akumul.amortiz.građ.objekata(analitika po objek.)	Amo. 1 - 12 mj. 2015	0,00	173.917,07
0391	0	Akumul.amortiz.postrojenja i opr.(anal.po opremi)	Amo. 1 - 12 mj. 2015	0,00	76.032,09
0192 ✓	0	Akomulirana amort.patenata, licencija, koncesija i sl.	Amo. 1 - 12 mj. 2015	0,00	1.522.079,02 ✓
0392	0	Akumul.amortiz.alata,pog.inv.pokućstva,tr.sredst	Amo. 1 - 12 mj. 2015	0,00	32.301,68
4310 ✓	0	Amortizacija nematerijalne imovine	Amo. 1 - 12 mj. 2015	1.522.079,02 ✓	0,00
4311	0	Amortizacija materijalne imovine	Amo. 1 - 12 mj. 2015	282.250,84	0,00
				1.804.329,86	**1.804.329,86**

Slika 3. Knjiženje amortizacije
Izvor: Dnevnik knjiženja amortizacije, modul – Inventar, računovodstvena baza 2015.

Kartice dugotrajne imovine

Inv.broj : 95
Do: 31.12.2015

Inv.broj: 95 Naziv: **Projekt izrade modula za digitalnu poštu** J.Mj.: **kom** Skupina: 3 Stopa otpisa: 50,00

Datum	Dokument	Broj	Opis knjiženja	Količina	Povećanje nab.vrij.	Smanjenje nab.vrij.	Saldo	Smanjenje ispr.vrij.	Povećanje ispr.vrij.	Saldo
18.06.2012	Inventar	95	1-Interno razvijeni	1	3.044.158,03	0,00	3.044.158,03	0,00	0,00	0,00
31.12.2012	Obračun amortizacije	1	Amo. 1 - 12 mj. 2012	0	0,00	0,00	3.044.158,03	0,00	304.415,80	-304.415,80
31.12.2013	Obračun amortizacije	2	Amo. 1 - 12 mj. 2013	0	0,00	0,00	3.044.158,03	0,00	608.831,61	-913.247,41
31.12.2014	Obračun amortizacije	3	Amo. 1 - 12 mj. 2014	0	0,00	0,00	3.044.158,03	0,00	608.831,61	-1.522.079,02
31.12.2015	Obračun amortizacije	4	Amo. 1 - 12 mj. 2015	0	0,00	0,00	3.044.158,03	0,00	1.522.079,02	-3.044.158,04
				1	3.044.158,03	0,00	3.044.158,03	0,00	3.044.158,04	-3.044.158,04

Slika 4. Kartica dugotrajne imovine
Izvor: Kartica dugotrajne imovine, modul – Inventar, računovodstvena baza 2015.

Iz priloženih izvještaja, mogu se izvući sljedeći zaključci:

1) amortizirana je cjelokupna nabavna vrijednost (bez ostatka vrijednosti)
2) nije bilo naknadnih ulaganja u povećanje vrijednosti sredstva
3) amortizacija je rađena primjenom nejednakih godišnjih amortizacijskih stopa u rasponu od 20% do 50%.

Mogući razlozi primjene neujednačenih godišnjih amortizacijskih stopa su:

1) tržište na području informatičke tehnologije je relativno nestabilno pa su prisutne oscilacije u realizaciji prihoda iz godine u godinu te su se, u godinama pada prihoda, primjenjivale niže amortizacijske stope kako bi se održala zadovoljavajuća visina financijskog rezultata
2) porezni kredit – primjena viših godišnjih stopa amortizacije (u okvirima maksimalno dopuštenih, što u slučaju softvera ide do 50%) motivirana je željom za smanjenjem poreznog opterećenja u godinama dobrog, odnosno višeg financijskog rezultata.

4.2.2. Softver kupljen na tržištu

U sklopu ove kategorije softvera društvo u imovini ima dva softvera i to:

1) softver za vođenje računovodstva – Microsoft Dynamics NAV – NAVISION
2) softver, odnosno modul za administraciju i korištenje aplikacija korisnika.

Na primjeru programa NAVISION biti će prikazani svi koraci u postupku početnog knjiženja i naknadnog vrednovanja (sva knjiženja su rađena u programu Synesis).

Nabavna cijena softvera (bez PDV-a) iznosila je 48.822,73 kn, i ona uključuje naknadu za registraciju baze u sustavu Microsoft-a i inicijalno licenciranje. Osim toga, društvo svake godine plaća obnavljanje licenci i ta naknada se knjiži kao trošak razdoblja (konto 4685 – Troškovi licenciranih prava).

Ulazni račun je najprije proknjižen u modulu "PDV" gdje se nabavna vrijednost inicijalno knjiži na prijelazni konto – Investicije u tijeku, u ovom slučaju konto 0160.

URA 932

Datum
31.12.2015

Dobavljač

Šifra	Naziv dobavljača	Mjesto	Hp broj	Ulica i kbr.	PDV ID. BR./OIB
1048	ESKA d.o.o.	ZAGREB	10000	Vrbnička 6	60942564304

Račun

Broj računa	Datum rn.	Trošak	Rok	Dospijeće	Iznos računa	Ne podliježe
15-20-1-0086	31.12.2015	Redovni	30	30.01.2016	61.028,41	0,00

Pretporez

Stopa	Osnovica	Pretporez	%	Odbija se	Ne odbija se
Pretporez po stopi 25%	48.822,73	12.205,68	100,0	12.205,68	0,00

Knjiženja

Konto	Šifra	Naziv	Opis knjiženja	Duguje	Potražuje	Datum rn.	Dospijeće
2200	1048	ESKA d.o.o.	15-20-1-0086 ESKA d.o.o.	0,00	61.028,41	31.12.2015	30.01.2016
14000	0	Pretporez R-1 računi	15-20-1-0086 ESKA d.o.o.	12.205,68	0,00	31.12.2015	__.__.____
0160	0	Nematerijalna imovina u pripremi	15-20-1-0086 ESKA d.o.o.	48.822,73	0,00	31.12.2015	__.__.____
				61.028,41	**61.028,41**		

Slika 5. Knjiženje ulaznog računa
Izvor: Ulazni račun tuzemstvo, modul – PDV, računovodstvena baza 2015.

Nakon toga se u modulu "Inventar" otvara (kreira) inventurna kartica imovine, kojoj se onda pridružuje i odgovarajući konto iz glavne knjige, u ovom slučaju konto 0124 – Ulaganje u računalni softver.

Slika 6. Otvaranje kartice dugotrajne imovine
Izvor: Unos inventara, modul – Inventar, računovodstvena baza 2015.

Unosom sredstva u modul Inventar dolazi do automatskog knjiženja u glavnoj knjizi na način da se iznos sa konta 0160 – Investicije u tijeku, automatski prenosi na odgovarajući konto u glavnoj knjizi, a koji je definiran u parametrima svakog pojedinog sredstva (funkcijska tipka-F10), što je vidljivo na sljedećoj slici.

R.b.	Datum	Dokument	Broj	Organizacijski dio	Konto	Šifra	Naziv	Opis knjiženja	Duguje	Potražuje
1	31.12.2015	Inventar	122		0124	0	Ulaganje u računalni software	15-201-1-0086 ESKA doo	48.822,73	0,00
2	31.12.2015	Inventar	122		0160	0	Nematerijalna imovina u pripremi	15-201-1-0086 ESKA doo	0,00	48.822,73
									48.822,73	48.822,73

Slika 7. Stavljanje dugotrajne imovine u upotrebu
Izvor: Dnevnik knjiženja, modul – Inventar, računovodstvena baza 2015.

Iako je softver nabavljen i stavljen u upotrebu u 2015. godini (31.12.) za tu godinu nije rađen obračun amortizacije[12], što se vidi iz sljedećeg prikaza.

[12] S obzirom da se amortizacija obračunava od prvog dana sljedećeg mjeseca, što bi u ovom slučaju bilo od 01.01.2016. godine

Kartice dugotrajne imovine

Inv.broj : 122
Do: 31.12.2015

Inv.broj: **122** Naziv: **Software NAVISION** J.Mj.: kom Skupina: 3 Stopa otpisa: **25,00**

Datum	Dokument	Broj	Opis knjiženja	Količina	Povećanje nab.vrij.	Smanjenje nab.vrij.	Saldo	Smanjenje ispr.vrij.	Povećanje ispr.vrij.	Saldo
31.12.2015	Inventar	122	15-201-1-0086 ESKA d	1	48.822,73	0,00	48.822,73	0,00	0,00	0,00
				1	**48.822,73**	**0,00**	**48.822,73**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

Slika 8. Kartica dugotrajne imovine - softver NAVISION
Izvor: Izvadak iz popisa dugotrajne imovine, modul – PDV, računovodstvena baza 2015.

U sljedećim godinama (2016. - 2018.) softver je amortiziran u cijelosti primjenom godišnjih stopa od 50%, s time da za 2016. godinu amortizacija nije uopće obračunavana (izbjegavanje iskazivanja gubitka u 2016. godini[13]), što se vidi iz sljedećeg prikaza.

Kartica dugotrajne imovine

Br. dugotrajne imovine DI-0089
Opis **Računovodstveni program-NAVISION**

Dokument IT d.o.o.
Ulica grada Vukovara 269F
HR-10000 Zagreb

Knjiga amortizacije DI	**GLAVNA**	Razdoblje	
Datum nabave	31.12.2015.	Trošak nabave	48.822,73
Datum rashoda		Amortizacija	-48.822,73
Način amortizacije	Linearno	Knjigovodstvena vrijednost	0,00
Početni datum amortizacije	1.1.2016.	Prihod pri rashodu	0,00
Broj godina amortizacije	0,00	Dobitak/gubitak	0,00
% linearnog načina	50,00	Knjigov.od. vrijed. pri rashodu	0,00
Nije rashodovano			

Datum knjiženja DI	Vrsta dokumenta	Br. dokumenta	Br. vanjskog dokumenta	Vrsta knjiženja DI	Količina	Iznos	Dugovni iznos	Potražni iznos
Serijski br.	15-015	Odgovorni zaposlenik						
Šifra klase DI	NEM-IM	Neaktivno						
Šifra podklase DI	LICENCE							
Lokacija DI	Zagreb							
31.12.2015.		PS		Trošak nabave	1,	48.822,73	48.822,73	0,00
				Ukupno Trošak nabave		**48.822,73**	**48.822,73**	**0,00**

Knjiga amortizacije DI	**GLAVNA**	Razdoblje	
Datum nabave	31.12.2015.	Trošak nabave	48.822,73
Datum rashoda		Amortizacija	-48.822,73
Način amortizacije	Linearno	Knjigovodstvena vrijednost	0,00
Početni datum amortizacije	1.1.2016.	Prihod pri rashodu	0,00
% linearnog načina	50,00	Knjigov.od. vrijed. pri rashodu	0,00

Datum knjiženja DI	Vrsta dokumenta	Br. dokumenta	Br. vanjskog dokumenta	Vrsta knjiženja DI	Količina	Iznos	Dugovni iznos	Potražni iznos
Serijski br.	15-015	Odgovorni zaposlenik						
Šifra klase DI	NEM-IM	Neaktivno	FALSE					
Šifra podklase DI	LICENCE							
Lokacija DI	Zagreb							
31.12.2017.		AM-DI-1/2017		Amortizacija	0,	-24.411,37	0,00	24.411,37
31.12.2018.		AM-DI-2018		Amortizacija	0,	-24.411,36	0,00	24.411,36
				Ukupno Amortizacija		**-48.822,73**	**0,00**	**48.822,73**

Slika 9. Kartica dugotrajne imovine
Izvor: Kartica DI – 0089, odjel – Upravljanje financijskom imovinom – Dugotrajna imovina

[13] Odluka da se amortizacija ne obračunava nije u skladu s načelom konzistentnosti računovodstvenih politika, odnosno nije u skladu s računovodstvenim standardima, ali istovremeno porezni propisi toleriraju obračun amortizacije po stopama nižim od propisanih

Na primjeru softvera, odnosno modula za administraciju i korištenje aplikacija, naglasak će biti na specifičnostima računovodstvenog tretmana softvera čija je nabava sufinancirana bespovratnim sredstvima.

Ovaj softver je nabavljen 08.03.2018. godine u sklopu projekta: „Ulaganja u prezentacijsko-edukacijske aktivnosti“, radnog naziva „E-Impuls“. Iz računovodstvene perspektive, ovakvi projekti imaju dodatne specifičnosti, a to su:

1) sve transakcije povezane s konkretnim projektom moraju biti zasebno evidentirane, odnosno za njih bi se trebalo osigurati odvojeno knjigovodstvo radi dokazivanja ispravnosti trošenja dobivenih sredstava. Umjesto klasičnog načina vođenja odvojenog knjigovodstva to se danas rješava tako da se unutar postojećih računovodstvenih programa definiraju zasebni organizacijski dijelovi (profitni centri, mjesta troškova, dimenzije i slično). U programu Navision-u to je riješeno kroz opciju “Dimenzije”, a koja je zapravo zaseban atribut koji se dodjeljuje svakoj transakciji povezanoj sa konkretnim projektom prilikom njenog knjiženja u glavnoj knjizi. Sve tako proknjižene transakcije su dio ukupnih transakcija društva i ulaze u obračun ukupnog rezultata, ali za potrebe izvještavanja institucije koja je subvencionirala projekt moguće je producirati zasebne izvještaje (konto kartice, dnevnik knjiženja, bilancu, RDG i dr.) za svaku dimenziju zasebno
2) knjiženje prihoda od subvencioniranja projekta, primjenom instituta vremenskog razgraničenja, kroz razdoblje korištenja (amortizacije) projekta.

Vrijednost softvera iznosila je 295.000,00 kn, za koji je primljen račun od dobavljača (programera) na kojem nije obračunat PDV jer dobavljač nije bio u sustavu PDV-a.

Početno vrednovanje je, također, izvršeno po metodi troška, a naknadno vrednovanje po troškovnom modelu. Amortizacija je obračunata primjenom maksimalnih (porezno dopuštenih) stopa od 50%.

Uplate subvencije su inicijalno knjižene na kontu 2943 – Odgođeni prihodi od subvencija. Naknadno, za iznos godišnjeg troška amortizacije softvera izvršeno je prihodovanje subvencije, prijenosom s konta 2943 na konto 7832 – Prihodi od subvencija i potpora.

U nastavku će bit dan kronološki slijed knjiženja povezanih s nabavom i naknadnim vrednovanjem ovog softvera te kartica softvera na 31.12.2019. godine.

Dnevnik knjiženja; Dimenzija:E-Impuls; Filtar datuma: 01.01.18..31.12.19.

Datum knjiženja	Vrsta dokumenta	Vrsta računa	Br. računa	Opis	Dugovni iznos	Potražni iznos
09.03.18	Faktura	Račun GK	R 0160	Račun dobavljača 01/01-1	295.000,00	
09.03.18	Faktura	Dobavljač	D-0007	Račun dobavljača 01/01-1		295.000,00
09.03.18	Faktura	Račun GK	R 0101	Aktivacija softvera-Donos sa kto 0160	295.000,00	
09.03.18	Faktura	Račun GK	R 0160	Aktivacija softvera-Prij. na kto 0101		295.000,00
26.03.18	Uplata	Račun GK	R 1000	Primljena subvencija-I rata	120.000,00	
26.03.18	Uplata	Račun GK	R 2943	Subvencionranje nabave softvera		120.000,00
16.07.18	Uplata	Račun GK	R 1000	Primljena subvencija-II rata	175.000,00	
16.07.18	Uplata	Račun GK	R 2943	Subvencioniranje nabave softvera-Kon.upl.		175.000,00
31.12.18	Obračun	Račun GK	R 4302	Amortizacija softvera -04-12/2018	110.625,00	
31.12.18	Obračun	Račun GK	R 0193	Amortizacija softvera -04-12/2018		110.625,00
31.12.18	Obračun	Račun GK	R 2943	Prihodovanje razmj.dijela subvencije	110.625,00	
31.12.18	Obračun	Račun GK	R 7832	Prihodovanje razmj.dijela subvencije		110.625,00
31.12.19	Obračun	Račun GK	R 4302	Amortizacija softvera - 01-12/2019	147.500,00	
31.12.19	Obračun	Račun GK	R 0193	Amortizacija softvera - 01-12/2019		147.500,00
31.12.19	Obračun	Račun GK	R 2943	Prihodovanje razmj.dijela subvencije	147.500,00	
31.12.19	Obračun	Račun GK	R 7832	Prihodovanje razmj.dijela subvencije		147.500,00

Slika 10. Kronologija knjiženja sufinancirane nabave softvera
Izvor: Izvadak iz prometa glavne knjige po dimenziji E-impuls

Na 31.12.2019. godine knjigovodstvena vrijednost ovog softvera iznosi 36.875,00 kn, a toliko iznosi i završni saldo na kontu 2943 – Odgođeni prihodi od subvencija.

Kartica dugotrajne imovine
Dokument IT d.o.o.
Ulica grada Vukovara 269F
HR-10000 Zagreb

Br. dugotrajne imovine		**DI-0195**			
Opis		**MODUL za administriranje i korištenje**			
Knjiga	**GLAVNA**				
Datum nabave	9.3.2018.	295.000,00			
Datum rashoda		-258.125,00			
Način	Linearno	**36.875,00**			
Početni datum	1.4.2018.	0,00			
% linearnog	50,00	0,00			
Nije rashodovano					
Serijski br.	18-049				
Šifra klase DI	NEM-IM				
Šifra podklase DI	LICENCE				
Lokacija DI	Zagreb				
31.12.2018.			Amortizacija	-110.625,00	110.625,00
31.12.2019.			Amortizacija	-147.500,00	147.500,00
			Ukupno Amortizacija	**-258.125,00**	**258.125,00**

Slika 11. Kartica dugotrajne imovine - Modul za administriranje i korištenje aplikacija
Izvor: Kartica DI – 0195, odjel – Upravljanje financijskom imovinom – Dugotrajna imovina

4.3. Proizvodnja softvera za prodaju

Društvo glavninu svojih redovnih prihoda ostvaruje od prodaje vlastitog softvera što uključuje licence, usluge implementacije i održavanja sustava. Specifičnost u poslovanju odnosno proizvodnji softvera, društva Dokument IT d.o.o. je u sljedećem:

1) orijentiranost na klijente iz neprofitnog sektora (proračunski korisnici)
2) razvoj softvera kao cjelovitog rješenja u procesu digitalizacije poslovanja
3) netipiziranost softvera
4) konačan proizvod ima više obilježja usluge nego proizvoda (robe)
5) intencija stvaranja aplikativnih rješenja, a ne razvoja alata.

4.3.1. Poslovni procesi (faze) u proizvodnji i implementaciji softvera

Razvoj i implementacija digitalnih tehnologija (rješenja) za svakog pojedinačnog subjekta (korisnika) je dugotrajan i složen proces, a može se sažeti u pet ključnih faza, i to:

1) Analiza i dizajn poslovnih proces

Stručnjaci za digitalizaciju poslovnih procesa provode detaljnu analizu postojećih poslovnih procesa kako bi se identificirali problemi u poslovanju, odnosno procesi kojima je potrebna promjena i prilagodba za poslovanje u digitalnom dobu. Nakon toga, a u skladu sa strategijom poslovanja konkretnog subjekta, dizajnira se set mjera odnosno novi poslovni procesi kojima će se osuvremeniti i digitalizirati poslovni procesi, što će za posljedicu imati korištenje svih prednosti koje pružaju digitalne tehnologije i alati.

2) Projektiranje sustava

Nakon provođenja detaljne i individualizirane analize i dizajna poslovnih sustava pristupa se projektiranju sustava sukladno realnim poslovnim potrebama subjekta. Individualiziranim pristupom te najmodernijom informatičkom tehnologijom i znanjem projektira se sustav koji direktno dovodi do poboljšanja i ubrzanja svih poslovnih procesa.

3) Vođenje projekta

Nakon projektiranja sustava, sljedeći korak u procesu digitalizacije je vođenje cjelokupnog projekta u zadanim rokovima, čime se prate osiguravaju planirani koraci u realizaciji projekta.

4) Implementacija sustava

Nakon analize postojećih procesa, projektiranja sustava i vođenja cjelokupnog projekta, slijedi implementacija sustava. Implementacija sustava je, možda, i najosjetljiviji dio procesa digitalizacije poslovanja konkretnog subjekta jer, osim stručnog, uključuje i snažan psihološki moment. Naime, u prirodi je čovjeka, a samim time i zaposlenika, da se opire promjenama, odnosno da nerado mijenja ustaljene navike rada. Proces digitalizacije poslovanja ne dovodi samo do kozmetičkih ili simboličnih promjena nego do drastičnih promjena u načinu rada stoga implementacija novih tehnologija zna potrajati i značajno duže od planiranih rokova.

5) Održavanje sustava

Proces digitalizacije poslovnih procesa ne završava implementacijom sustava već se korisnika sustava kontinuirano prati u njegovu radu i to, s jedne strane, obučavanjem za korištenje sustava, i, s druge strane, daljnjim razvijanjem i poboljšanjem sustava, kako u sferi praćenja zakonskih promjena tako i u sferi novih zahtjeva korisnika.

4.3.2. Računovodstvo troškova proizvodnje softvera

U razdobljima kada su se razvijali konkretni projekti (do 2012. godine), i to u vidu programske platforme za razvoj zasebnih modula prilagođenih željama i potrebama korisnika, računovodstvena politika evidentiranja troškova se bazirala na klasičnom proizvodnom modelu. To znači da su se svi troškovi, najprije, evidentirali u klasi 4, po prirodnim vrstama, a onda su se troškovi koji su bili direktno povezani s razvojem projekta (plaće internih inženjera, programera i konzultanata, usluge kooperanata i alikvotni dio ostalih administrativnih troškova) iz klase 4 prenosili na stavku projekta u tijeku (klasa 0), odnosno nisu teretili rashode razdoblja u kojem su nastali.

U ostalim godinama, što uključuje i 2019. godinu, društvo nije razvijalo nijedan novi projekt koji bi imao obilježja imovine (knjiženje u klasi 0 ili 6) stoga su svi troškovi poslovanja bili rashodi razdoblja.

Grupa konta	Naziv	Promet 01.01.19 .. 31.12.19		Saldo na 31.12.19	
		Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje
R 40K	MATERIJALNI TROŠKOVI <ukupno>	372.205,53		372.205,53	
R 41K	TROŠKOVI VANJSKIH USLUGA <ukupno>	4.170.149,13		4.170.149,13	
R 42K	TROŠKOVI OSOBLJA - PLAĆE <ukupno>	3.532.991,04		3.532.991,04	
R 43K	AMORTIZACIJA <ukupno>	1.150.586,21		1.150.586,21	
R 46K	OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA <ukupno>	852.653,77		852.653,77	
R 47K	FINANCIJSKI RASHODI <ukupno>	179.800,79		179.800,79	
R 48K	OSTALI POSLOVNI RASHODI <ukupno>	232.328,47		232.328,47	
R 491	RASHODI RAZDOBLJA		**10.490.714,94**	**10.490.714,94**	**10.490.714,94**
R 702	**TROŠKOVI UPRAVE I PRODAJE**	**10.490.714,94**			

Slika 12. Struktura troškova po prirodnim vrstama
Izvor: Izvadak iz bruto bilance na 31.12.2019.

Iz prethodnog pregleda vidljivo je da u strukturi ukupnih troškova najveći dio otpada na troškove vanjskih usluga, gotovo 40%. U sklopu vanjskih usluga su iskazane različite vrste troška usluga (telekomunikacijske, transportne, zakup-leasing, promidžba, usluge vanjskih stručnjaka, kooperantske usluge, reprezentacija i dr.). U kontekstu ovih troškova vidljiv je značajan udio troškova koji su izravno povezani s proizvodnjom softvera, odnosno uslugama implementacije i održavanja informatičkih sustava korisnika, što se vidi u sljedećem pregledu.[14]

Grupa konta	Naziv	Promet 01.01.19 .. 31.12.19	
		Duguje	Potražuje
R 4111	Usluge kooperanata na zajedničkim uslugama prema trećima	440.449,70	
R 4119	Računalne, programerske i ost. inform. usluge	813.250,81	
R 411K	**Troškovi vanjskih usluga pri izradi dobar <ukupno>**	**1.253.700,51**	
R 4163	Konzultantske usluge na projektima	930.730,00	
R 416K	**Intelektualne i osobne usluge <ukupno>**	**930.730,00**	
	Vanjske usluge na izradi proizvoda <ukupno>	2.184.430,51	

Slika 13. Pregled troškova vanjskih usluga povezanih s isporukom softvera
Izvor: Izvadak iz bruto bilance na 31.12.2019.

[14] Računovodstvena politika evidentiranja proizvodnje softvera, odnosno knjiženje troškova kao rashoda razdoblja odnosi se na poslovanje poslije 2012. godine

4.3.3. Računovodstvo prihoda od prodaje softvera

U skladu s računovodstvenom politikom iskazivanja troškova, društvo je u 2019. godini primjenjivalo sličnu računovodstvenu politiku iskazivanja prihoda od prodaje. Prihodi od prodaje su se evidentirali u trenutku nastanka događaja, odnosno ispostavljanja računa. Iako neki ugovori o isporuci uključuju duži period implementacije sustava, prihodi od tih ugovora su se knjižili odmah, na dan ispostavljanja računa. Dakle, nije dolazilo do razgraničavanja prihoda, pa ni na prijelazu iz jedne godine u drugu (31.12. na 01.01.).

U sljedećem pregledu vidljiva je struktura ukupnih prihoda ostvarenih u 2019. godini. Naravno, najveći dio se odnosi na prihode od prodaje softvera/usluga. Ostali prihodi su bili značajni u 2019. godini, ali se radilo o prihodima od prodaje (dobitak) nekretnina (ured), te prihodovanja rezerviranja pa se to može smatrati iznimkom.

Grupa konta	Naziv	Promet 01.01.19 .. 31.12.19		Saldo na 31.12.19	
		Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje
R 75K	PRIHODI OD PROIZVODA I USLUGA <ukupno>		9.482.632,75		9.482.632,75
R 77K	FINANCIJSKI PRIHODI <ukupno>		66.362,03		66.362,03
R 78K	OSTALI POSLOVNI PRIHODI <ukupno>		3.425.099,50		3.425.099,50
	UKUPNI PRIHODI		**12.974.094,28**		**12.974.094,28**
R 79K	RAZLIKA PRIHODA I RASHODA FINANCIJSKE GOD <ukupno>	2.483.379,34		2.483.379,34	
R 80K	DOBITAK ILI GUBITAK RAZDOBLJA <ukupno>		2.483.379,34		24.783.379,34

Slika 14. Pregled ukupnih prihoda
Izvor: Izvadak iz bruto bilance na 31.12.2019.

U sljedećem pregledu dana je struktura prodaje po vrsti proizvoda/usluge iz kojeg je vidljivo da usluge prevladavaju u strukturi prihoda od prodaje, a što je u skladu s generalnom strategijom prodaje da se softver razvija i prodaje u formi usluge, a ne proizvoda odnosno robe.

Br.	Opis	Sastavnica	Jedinica mjere	Jedinični trošak	Jedinična cijena	Prodaja (količina)	Prodaja	RUC	% RUC-a
L-013	Licence	Ne	KOM	0,00	2.250,00	140,00	315.000,00	315.000,00	100,0
PROIZVOD						**140,00**	**315.000,00**	**315.000,00**	**100,0**
U-005	Redovno održavanje eAplikacija	Ne	MJ	0,00	21.179,08	13,00	275.328,00	275.328,00	100,0
U-006	Redovno održavanje sustava ePlanNabave	Ne	MJ	0,00	26.325,00	12,00	315.900,00	315.900,00	100,0
U-007	Adaptivno održavanje sustava ePlanNabave	Ne	SAT	0,00	360,00	430,00	154.800,00	154.800,00	100,0
U-009	Održavanje infrastrukture	Ne	MJ	0,00	6.525,00	12,00	78.300,00	78.300,00	100,0
U-011	Održavanje aplikacije eHKMS	Ne	MJ	0,00	6.583,33	12,00	78.999,96	78.999,96	100,0
U-017	Adaptivno održavanje aplikacije eUred	Ne	SAT	0,00	400,00	14,00	5.600,00	5.600,00	100,0
U-022	Redovno održavanje sustava eVozniPark	Ne	MJ	0,00	2.000,00	12,00	24.000,00	24.000,00	100,0
U-029	Redovno održavanje eUrudžbeni i eUred 4.0	Ne	MJ	0,00	5.500,00	12,00	66.000,00	66.000,00	100,0
U-035	Edukacija korisnika	Ne	KOM	0,00	5.000,00	1,00	5.000,00	5.000,00	100,0
U-042	Održavanje sustava upravljanja dokumentacijom	Ne	MJ	0,00	2.590,00	24,00	62.160,00	62.160,00	100,0
U-044	Osnovno održavanje aplikacije UIIP	Ne	MJ	0,00	13.860,00	7,00	97.020,00	97.020,00	100,0
U-059	Prijenos podataka iz starog sustava u novi	Ne	KOM	0,00	18.000,00	1,00	18.000,00	18.000,00	100,0
U-061	Mjesečni najam sustava	Ne	MJ	0,00	7.329,41	34,00	249.200,00	249.200,00	100,0
U-062	Usluga održavanje aplikativnog dijela sustava EUP	Ne	MJ	0,00	48.426,45	12,00	581.117,36	581.117,36	100,0
U-064	Usluga održavanja programskog rješenja	Ne	MJ	0,00	5.800,00	12,00	69.600,00	69.600,00	100,0
U-070	Mjesečni najam sustava	Ne	STR	0,00	0,08	1.585.198,00	118.889,89	118.889,89	100,0
U-075	Nadogradnja aplikativnog rješenja eUred 3.5	Ne	KOM	0,00	10.800,00	1,00	10.800,00	10.800,00	100,0
U-081	Usluge implementacije sustava	Ne	KOM	0,00	19.000,00	1,00	19.000,00	19.000,00	100,0
U-084	Isporuka i instalacija	Ne	KPL	0,00	0,00	0,00	28.750,00	28.750,00	100,0
U-087	Uspostava Podsustava za upravljanje	Ne	KPL	0,00	95.000,00	1,00	95.000,00	95.000,00	100,0
U-088	Edukacija edukatora za korištenje inf. sustava	Ne	ČOV/DA	0,00	3.072,00	8,00	24.576,00	24.576,00	100,0
U-090	Uspostava upravljanja dokumentacijom u Podsustavu	Ne	KPL	0,00	217.751,48	10,00	2.177.514,77	2.177.514,77	100,0
U-091	Redovno održavanje aplikacije eUred	Ne	MJ	0,00	3.886,26	107,00	415.830,16	415.830,16	100,0
U-103	Najam i održavanje informatičkog sustava	Ne	KOM	0,00	9.700,00	12,00	116.400,00	116.400,00	100,0
U-110	Instalacija testne i produkcijske verzije	Ne	KPL	0,00	35.000,00	1,00	35.000,00	35.000,00	100,0
U-111	Edukacija korisnika Integralnog inf. sustava	Ne	KPL	0,00	140.000,00	1,00	140.000,00	140.000,00	100,0
U-113	Adaptivno održavanje u jamstvenom roku	Ne	ČOV/DAN	0,00	3.072,00	62,75	192.768,00	192.768,00	100,0
U-114	Usluga nadogradnje aplikativnog dijela sustava EUP	Ne	SAT	0,00	232,39	124,00	28.816,36	28.816,36	100,0
U-115	"Presales i sales" aktivnosti	Ne	MJ	0,00	20.000,00	8,00	160.000,00	160.000,00	100,0
U-117	Implementacija postupaka	Ne	KOM	0,00	252.000,00	2,00	504.000,00	504.000,00	100,0
U-118	Usluga jednokratnog priključka - Eplan	Ne	KOM	0,00	24.800,00	1,00	24.800,00	24.800,00	100,0
U-119	Najam i održavanje inf. sustava ePlan 4.4.	Ne	MJ	0,00	4.000,00	11,00	44.000,00	44.000,00	100,0
U-120	Redovno održavanje - Preventivno održavanje	Ne	MJ	0,00	100.157,21	8,50	851.336,25	851.336,25	100,0
U-121	Udomljavanje informacijskog sustava	Ne	KOM	0,00	10.500,00	1,00	10.500,00	10.500,00	100,0
U-122	Povećanje broja pristupa aplikaciji	Ne	KOM	0,00	854,00	120,00	102.480,00	102.480,00	100,0
U-123	Izrada dodatnih zahtjeva	Ne	KOM	0,00	29.600,00	1,00	29.600,00	29.600,00	100,0
U-125	Integracija aplikacije eUred eRačun	Ne	KPL	0,00	7.500,00	1,00	7.500,00	7.500,00	100,0
U-128	Mjesečna faktura prema sudskoj nagodbi	Ne	MJ	0,00	214.510,33	6,00	1.287.062,00	1.287.062,00	100,0
U-129	Prilagodbe Sustava sukladno specifičnim potrebama	Ne	ČOV/DA	0,00	3.072,00	72,63	223.104,00	223.104,00	100,0
U-130	Pojačana podrška krajnjim korisnicima Sustava	Ne	ČOV/DA	0,00	3.072,00	40,00	122.880,00	122.880,00	100,0
U-131	Nadogradnja aplikacije eUred za prihvat eRačuna	Ne	USL	0,00	38.000,00	1,00	38.000,00	38.000,00	100,0
U-132	Integracija aplikacije eUred sa Sustavom	Ne	KOM	0,00	36.000,00	1,00	36.000,00	36.000,00	100,0
U-134	Faza I. - Priprema i prilagodba aplikacije	Ne	USL	0,00	78.000,00	1,00	78.000,00	78.000,00	100,0
U-135	Usluga proširenja aplikacije eUred	Ne	USL	0,00	64.000,00	1,00	64.000,00	64.000,00	100,0
U-136	Adaptivna podrška sustavu UIIP	Ne	USL	0,00	33.333,33	3,00	100.000,00	100.000,00	100,0
USLUGA						**1.586.413,88**	**9.167.632,75**	**9.167.632,75**	
	UKUPNO PROIZVOD / USLUGA					**1.586.553,88**	**9.482.632,75**	**9.482.632,75**	

Slika 15. Pregled prodaje po vrstama proizvoda/usluga

Izvor: Odjel – Prodaja i marketing – Izvještaj i analiza – Statistika prodaje

Iz ovog pregleda se može izvući nekoliko zaključaka:

1) softver u formi usluge dominira u strukturi ukupne prodaje
2) sustav praćenja (sučeljavanja) prihoda i rashoda nije u dovoljnoj mjeri integriran (praćenje troškova i fakturiranje se ne prati kroz isti sustav/program) što ima za posljedicu nedovoljnu preciznost priloženog izvještaja. Naime, vidljivo je da u stupcu „Jedinični trošak“ nema vrijednosti, a istovremeno u stupcu „RUC“ je iskazan podatak o zaradi u vrijednosti koja odgovara iznosu ukupnog računa (prihoda) te je u stupcu „% RUC-a“ prikazan podatak o 100%-tnoj marži/zaradi što, samo po sebi, nije točan podatak.

4.4. Postupak ugovaranja i realizacije prodaje softvera

S obzirom na trenutnu orijentiranost društva prema subjektima iz javnog sektora to implicira i stroži, odnosno formaliziran institucionalni okvir u kontekstu ugovaranja i realizacije prodaje. Najveći dio prodaje realizira se u sklopu postupaka javne nabave. Zakon o javnoj nabavi (ZJN) uređuje postupke javne nabave kako u pogledu obveznika, tako i u pogledu vrijednosti te načina i procedure provođenja postupka javne nabave .

U okviru praktičnog dijela ovog rada, prikazati će se jedan konkretan primjer postupka prodaje softvera kroz proces javne nabave.

Radi se o postupku javne nabave u kojemu je naručitelj Dubrovačko-neretvanska županija, a predmet nabave je: „Nabava usluge održavanja u okviru najma i udomljavanja aplikativnog rješenja „eUred“ za potrebe upravnih tijela Dubrovačko-neretvanske županije za 2020. godinu“. Konkretni postupak javne nabave je u kategoriji javne nabave male vrijednosti (70.000,00 do 300.000,00 kn). Sam postupak javne nabave se može podijeliti u 5 faza, koje prethode samoj realizaciji, i to su:

1) poziv ponuditeljima za dostavu ponude s pripadajućom dokumentacijom
2) dostava ponude/a
3) pregled ponude/a
4) odluka o odabiru
5) sklapanje ugovora.

U nastavku će se dati pregled najvažnije dokumentacije cjelokupnog postupka po fazama s tim da će se za pojedine faze prikazati samo dio ili samo naslovna strana glavnog dokumenta zbog toga što se radi o opsežnoj dokumentaciji čije prikazivanje nije nužno za potrebe ovog rada. Na kraju ovog pregleda dati će se i primjerak prvog mjesečnog računa za ugovorenu isporuku po ovom poslu.

Realizacija ugovora se odvija na mjesečnoj bazi što rezultira i mjesečnim fakturiranjem u iznosu od 15.000,00 kn plus PDV, ukupno 18.750,00 kn.

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za poslove župana,
županijske skupštine i opću upravu

KLASA: 406-01/20-02/13
URBROJ: 2117/1-07-20-1
Dubrovnik, 15. siječnja 2020.

DokumentIT d.o.o.
10 000 Zagreb
Ulica grada Vukovara 269 F
OIB: 45392055435
e-mail: info@dokumentit.hr

Predmet: Poziv za dostavu ponude – dostavlja se
Predmet nabave: Nabava usluge održavanja u okviru najma i udomljavanja aplikativnog rješenja "eUred" za potrebe upravnih tijela Dubrovačko-neretvanske županije za 2020.

Dubrovačko-neretvanska županija pokreće postupak nabave usluge održavanja u okviru najma i udomljavanja aplikativnog rješenja "eUred" za potrebe upravnih tijela Dubrovačko-neretvanske županije za 2020., (nabava male vrijednosti ***(jednostavna nabava)*** – procijenjena vrijednost nabave 180.000,00 Kn, Evidencijski broj nabave: NBV-02/2020) sa zainteresiranim ponuditeljima.

Molimo Vas da nam ***na e-mail:*** ***nabava@dubrovnik-neretva.hr*** najkasnije do ***22. siječnja 2020.*** do ***11^oo sati*** sa naznakom **"Jednostavna nabava / eURED 2020. – ne otvaraj"** dostavite potpisanu i ovjerenu Vašu ponudu za predmetnu nabavu na Obrascu – Ponudbeni list (Prilog I.) i Obrascu Troškovnik – Tehničke specifikacije predmeta nabave (Prilog II.) koji se nalazi u Dokumentaciji uz Poziv za dostavu ponuda.

U prilogu Vam dostavljamo Dokumentaciju uz Poziv sa uputama za ponuditelje kao i Obrascima koje ste obvezni dostaviti do roka navedenog u prethodnom stavku.

Dostavljene ponude koje nisu u skladu sa uvjetima navedenim u Dokumentaciji uz Poziv biti će isključene iz postupka odabira.

S poštovanjem,

Zamjenik pročelnice
Maro Hadija, mag.oec.

Prilog: kao u tekstu

Dubrovačko-neretvanska županija, 20 000 Dubrovnik, Pred Dvorom 1, tel. 020/351-448, fax. 020/351-496, www.dnz.hr

Slika 16. Faza 1 - Poziv na dostavu ponude

DUBROVAČKO – NERETVANSKA ŽUPANIJA

Ponuda
broj 10-01-2020

za

nabavu usluge održavanja u okviru najma i udomljavanja aplikativnog rješenja "eUred" za potrebe upravnih tijela Dubrovačko-neretvanske županije za 2020, evidencijski broj nabave: NBV-02/2020

IZVORNIK

Zagreb, siječanj 2020. godine

Slika 17. Faza 2 - Ponuda aplikativnog rješenja eUred

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za poslove župana
županijske skupštine i opću upravu

KLASA: 406-01/20-02/13
URBROJ: 2117/1-07-20-3

Dubrovnik, 22. siječnja 2020.

Z A P I S N I K
- otvaranje, pregled i ocjena ponuda –

Podaci o naručitelju:	DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA 20 000 Dubrovnik, Pred Dvorom 1 OIB: 32082115313 Internet adresa: www.dnz.hr
Mjesto otvaranja ponuda:	20 000 Dubrovnik, Pred Dvorom 1
Evidencijski broj nabave:	NBV-02/2020
Predmet nabave	Nabava usluge održavanja u okviru najma i udomljavanja aplikativnog rješenja "eUred" za potrebe upravnih tijela Dubrovačko-neretvanske županije za 2020.
Procijenjena vrijednost nabave:	180.000,00 Kn
Odabrani postupak javne nabave:	Jednostavna nabava (Poziv za dostavu ponuda)
Datum objave poziva za dostavu ponuda zainteresiranim gospodarskim subjektima	15.01.2020.
Gospodarski subjekt koji se poziva na pregovaranje	DokumentIT d.o.o., 10 000 Zagreb, Pertovaradinska 1A, OIB: 45392055435
Izvor – način planiranih sredstava:	Proračun DNŽ-e za 2020.
Zakonska osnova za provođenje postupka javne nabave:	Članak 15. Stavak 2. i članak 131. Stavak 1. točka 2c. ZJN (NN 120/2016) Pravilnik o jednostavnoj nabavi DNŽ-e (SG DNŽ-e 4/2017)
Datum i sat početka pregleda i ocjene ponuda:	22.01.2020. u 11^{00}

Na sjednici su bili nazočni ovlašteni predstavnici javnog naručitelja i to:

1.	Maro Hadija, zamjenik pročelnice
2.	Ivana Dedović, viši savjetnik

Neprihvatljive ponude: Nema ih

Prihvatljive ponude:

1.	DokumentIT d.o.o., 10 000 Zagreb, Pertovaradinska 1A, OIB: 45392055435

Ponude ispunjavaju sve zahtjeve Naručitelja u pogledu opisa predmeta nabave i tehničke specifikacije.

Kriterij za odabir ponude: ***najniža cijena*** (sukladno članku 10. stavka 7. Pravilnika o jednostavnoj nabavi Dubrovačko-neretvanske županije)

Rangiranje ponuda prema kriteriju za odabir:

R.b.	PONUDITELJ	Cijena ponude/ ukupna cijena ponude
1	2	3
1.	DokumentIT d.o.o., 10 000 Zagreb, Pertovaradinska 1A, OIB: 45392055435	**180.000,00 Kn** (225.000,00 Kn)

Prilikom računske kontrole nije nađena računska greška.

Razlozi za donošenje odluke o odabiru:

Ocjenjujući ponude po **kriteriju najniže cijene**, predstavnici javnog naručitelja su jednoglasno utvrdili da je ponuda ponuditelja DokumentIT d.o.o., 10 000 Zagreb, Pertovaradinska 1A, OIB: 45392055435 br. 10-01-2020 od 16.01.2020.na ukupni iznos od **180.000,00 Kn (225.000,00 Kn sa PDV-om) pravilna, prihvatljiva, prikladna i valjana** te kao takva u potpunosti ispunjava sve zahtjeve Naručitelja u pogledu opisa predmeta nabave i tehničkih specifikacija.

Prijedlog Obavijesti o odabiru ponude

Stoga, predstavnici javnog naručitelja, sukladno članku 12. Pravinika o jednostavnoj nabavi Dubrovačko-neretvanske županije ***prihvaćaju ponudu DokumentIT d.o.o., 10 000 Zagreb, Pertovaradinska 1A, OIB: 45392055435***, te predlažu da se sa ***ponuditeljem DokumentIT d.o.o., 10 000 Zagreb, Pertovaradinska 1A, OIB: 45392055435 potpiše ugovor o nabavi usluge održavanja u okviru najma i udomljavanja aplikativnog rješenja "eUred" za potrebe upravnih tijela Dubrovačko-neretvanske županije za 2020.***

Odluka o odabiru ponude zajedno sa Zapisnikom o otvaranju, pregledu i ocjeni ponude dostaviti će se svim ponuditeljima koji su dostavili ponudu za predmetnu jednostavnu nabavu.

Sastanak je završio u 11^{20} sati.

Potpis ovlaštenih predstavnika naručitelja:

Maro Hadija

Ivana Dedović

Privitak:
- Upisnik o zaprimanju ponuda

Slika 18. Faza 3 - Pregled ponuda

Obrazac – Odluka o odabiru

Dubrovačko-neretvanska županija, Upravni odjel za poslove župana, županijske skupštine i opću upravu, 20 000 Dubrovnik, Pred Dvorom 1, OIB: 32082115313, na temelju odredbi članka 12. Pravilnika o jednostavnoj nabavi (Službeni Glasnik Dubrovačko-neretvanske županije broj 4/2017.), donosi sljedeću:

ODLUKU O ODABIRU

I

Kojom se odabire **Ponuda br. 10-01-2020** od **16.01.2020.** godine ponuditelja **DokumentIT d.o.o., 10 000 Zagreb, Pertovaradinska 1A, OIB: 45392055435**.

II

Sastavni dio ove Odluke je Zapisnik o otvaranju, pregledu i ocjeni ponuda.

Obrazloženje:

Zakon o javnoj nabavi (NN, br. 120/2016.), sukladno članku 15. stavku 1., ne primjenjuje se za nabavu robe i usluga procijenjene vrijednosti bez PDV-a do 200.000,00 kuna, odnosno za nabavu radova do 500.000,00 kuna. Stoga na ovaj postupak nabave ne primjenjuje se niti postupak pravne zaštite pred Državnom komisijom za kontrolu postupaka javne nabave.
Postupak se provodi sukladno članku 15. stavak 2. Zakona o javnoj nabavi (NN 120/2016.) i Pravilniku o jednostavnoj nabavi (Službeni Glasnik Dubrovačko-neretvanske županije broj 4/2017.).

Predmet nabave:	Nabava usluge održavanja u okviru najma i udomljavanja aplikativnog rješenja "eUred" za potrebe upravnih tijela Dubrovačko-neretvanske županije za 2020.
Evidencijski broj nabave:	NBV-02/2020
Procijenjena vrijednost nabave:	180.000,00 Kuna
Cijena odabrane ponude (bez PDV-a/sa PDV-om):	180.000,00 Kn (225.000,00 Kn sa PDV-om)
Izvor financijskih sredstava:	Proračun DNŽ-e 2020.
Oznaka pozicije u Proračunu:	Razdjel 001 Upravni odjel za poslove župana, županijske skupštine i opću upravu, 32 Materijalni rashodi, 323 Rashodi za usluge
Način izvršenja (ugovor/narudžbenica):	Ugovor o nabavi usluge

U predmetnom postupku nabave do krajnjeg roka za dostavu ponuda zaprimljena je ponuda ponuditelja kako slijedi:

1. DokumentIT d.o.o., 10 000 Zagreb, Pertovaradinska 1A, OIB: 45392055435

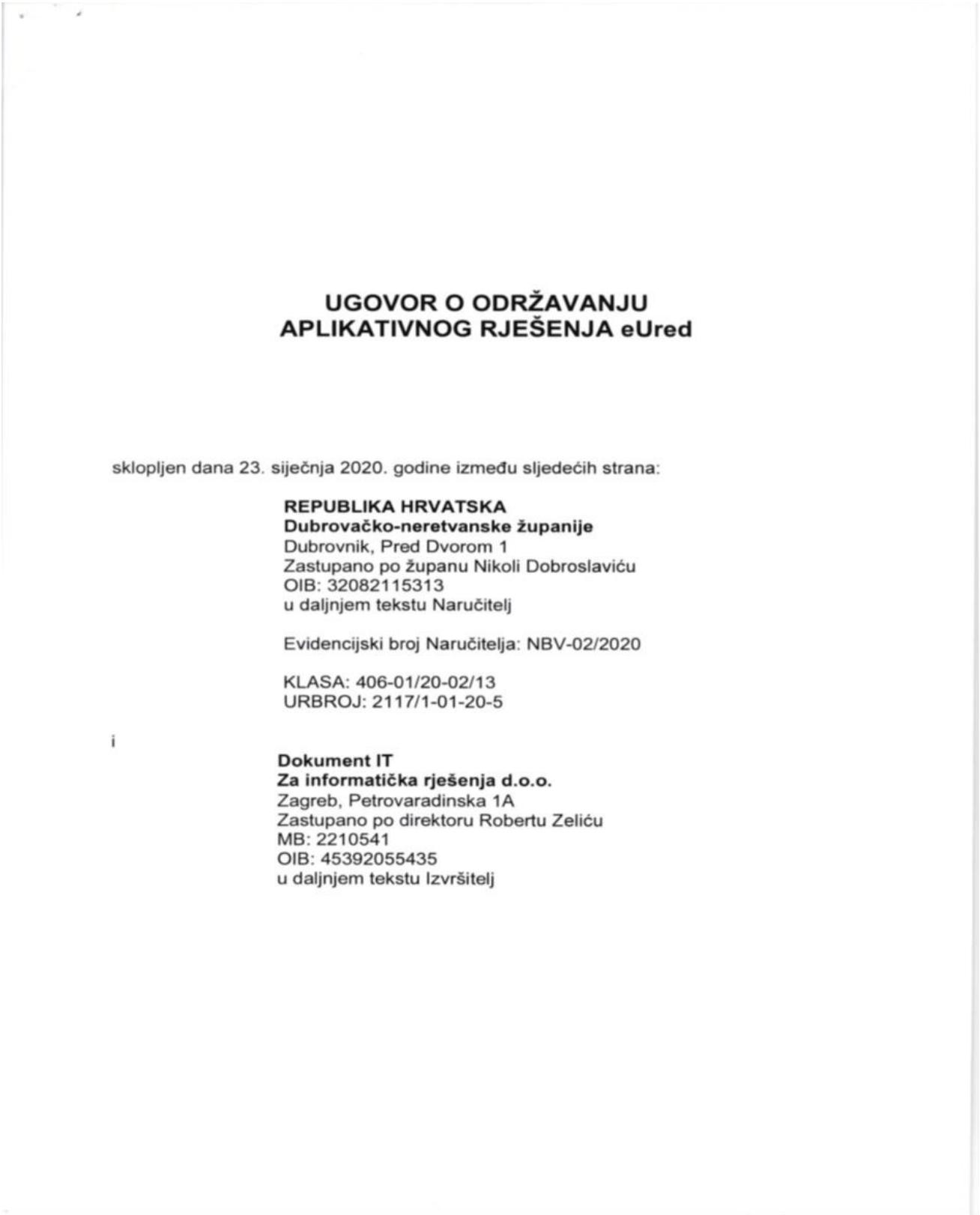
Naručitelj je nakon otvaranja, pregleda i ocjene ponuda, sukladno Pozivu na dostavu ponuda i kriteriju za odabir, odlučio kao u izreci ove Odluke.

Ovlaštena osoba Naručitelja:

KLASA: 406-01/20-02/13
URBROJ: 2117/1-07-20-4
Dubrovnik, 22.01. 2020.

Privitak: Zapisnik o otvaranju, pregledu i ocjeni ponuda

Slika 19. Faza 4 - Odluka o prihvaćanju ponude

UGOVOR O ODRŽAVANJU
APLIKATIVNOG RJEŠENJA eUred

sklopljen dana 23. siječnja 2020. godine između sljedećih strana:

REPUBLIKA HRVATSKA
Dubrovačko-neretvanske županije
Dubrovnik, Pred Dvorom 1
Zastupano po županu Nikoli Dobroslaviću
OIB: 32082115313
u daljnjem tekstu Naručitelj

Evidencijski broj Naručitelja: NBV-02/2020

KLASA: 406-01/20-02/13
URBROJ: 2117/1-01-20-5

i

Dokument IT
Za informatička rješenja d.o.o.
Zagreb, Petrovaradinska 1A
Zastupano po direktoru Robertu Zeliću
MB: 2210541
OIB: 45392055435
u daljnjem tekstu Izvršitelj

Slika 20. Faza 5 - Odluka o održavanju aplikativnog rješenja eUred

RAČUN BR.: 20-1-1-0026

Datum dokumenta: 06.02.2020.
Datum dospijeća: 21.02.2020.

DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
Pred Dvorom 1
HR-20000 Dubrovnik
Hrvatska

REF. Ugovor o održavanju eUred od 23.01.2020.

OIB: HR32082115313

Red. br.	Šifra	Opis	Količina	Jedinica mjere	bez PDV-a (HRK)	Popust (%)	PDV (%)	Ukupno bez PDV-a (HRK)
1.	U-140	Najam aplikativnog rješenja eUred 5.0	1,	Komad	13.000,00		25,	13.000,00
2.	U-080	Udomljavanje sustava aplikativnog rješenja eUred 5.0	1,	Komad	2.000,00		25,	2.000,00
		KLASA: 406-01/20-02/13						
		URBROJ: 2117/1-01-20-5						
		Molimo Vas da uplatu izvršite na račun IBAN: 5723900011101063693						

Osnovica (HRK)	**15.000,00**
Iznos PDV-a (HRK)	3.750,00
Ukupno HRK s PDV-om	**18.750,00**

Datum kreiranja: 07.02.2020.
Vrijeme kreiranja: 09:17:39
Mjesto izdavanja: Zagreb
Šifra operatera: DOKUMENTIT\AMILOS
Način plaćanja: Transakcijski račun

Odgovorna osoba:
Robert Zelić

Slika 21. Račun broj 20-1-1-0026

ZAKLJUČAK

U današnje vrijeme gotovo svi poslovni subjekti, bez obzira na veličinu i vrstu djelatnosti, stječu softver, tako da vrijednost takve imovine u bilanci postaje sve značajnija. To, također, implicira i promjene u računovodstvu na način da se računovođe moraju dodatno educirati i usavršavati kako bi bili sposobni pravilno proknjižiti sve poslovne promjene vezane uz softver (stjecanje, naknadno vrednovanje i povlačenje iz upotrebe). Iz perspektive subjekata koji stječu softver, izazov, a često i dilema, je kako razlikovati sistemski od aplikativnog softvera, odnosno knjiži li ga se kao materijalnu ili nematerijalnu imovinu. Pred subjekte koji interno razvijaju softver za vlastite potrebe postavlja se pitanje kada ulaganja u softver knjižiti kao imovinu, a kada kao trošak razdoblja. Subjekti koji interno razvijaju softver za daljnju prodaju, trebaju odgovoriti na sljedeća pitanja:

1) kako pravilno razlučiti, na vremenskoj i vrijednosnoj osnovi, troškove istraživanja od troškova razvoja
2) kako pravilno sučeliti prihode i rashode od prodaje s obzirom na duljinu perioda razvoja softvera i činjenicu da je taj proces kontinuiran, posebno danas, kada se koncept softvera kao proizvoda sve više transformira u koncept softvera kao usluge.

Softver, iz računovodstvene perspektive, postaje sve interesantniji menadžmentu budući da se radi o imovini značajne vrijednosti, u kontekstu planiranja novčanih tokova (izdataka), ali i u području kreiranja računovodstvenih politika, s naglaskom na politiku otpisa odnosno amortizacije. S obzirom na dozu apstraktnosti (fizičke nevidljivosti) moguće su i manipulacije u pogledu politika početnog i naknadnog vrednovanja softvera.

Na temelju podataka prikupljenih analizom poslovanja društva Dokument IT d.o.o. iz Zagreba, može se izvući nekoliko zaključka:

1) društvo se u svojoj poslovnoj (proizvodnoj) strategiji odlučilo za razvoj softvera kao usluge, što je u skladu s općim trendom u informatičkoj industriji, posebice u proizvodnji i prodaji aplikativnog softvera
2) računovodstvene politike su krute, odnosno ne prate u dovoljnoj mjeri senzibilnost razvoja nekog projekta. Naime, teško je utvrditi jesu li svi troškovi, i u kojem opsegu, bili opravdani za razvoj nekog projekta i je li svaki projekt doveden do kraja. Postoji mnogo praktičnih problema koje ni sam menadžment ne može kontrolirati pogotovo kada se u isto vrijeme izvršava više projekta

3) zaključno, nefleksibilnost poreznih propisa (obvezna primjena sustava linearnog otpisa) i mogućnost mijenjanja amortizacijskih stopa omogućuju manipulaciju financijskim rezultatom. Ova anomalija je prisutnija kod malih poduzetnika, kao što je Dokument IT d.o.o., koji nisu obveznici revizije stoga se veći naglasak stavlja na zadovoljenje poreznih propisa, a ne na dosljednu primjenu računovodstvenih standarda.

LITERATURA

Knjige:

1. Baica Z. (2008): Računovodstvo dugotrajne materijalne imovine – primjena HSFI 6
2. Belak V. (2001): Osnove profesionalnog računovodstva
3. Deželjin j., Galek Lončar D., Mrša J., Proklin P., Spremić I., Vašiček V., Žager K. (1993): Računovodstvo društava kapitala, priručnik
4. Gulin D., Idžojtić I., Sirovica K., Spajić F., Vašiček V., Žager L. (2001.): Računovodstvo trgovačkih društava uz primjenu MRS-a i poreznih propisa
5. Preradović P. (1997): Matica hrvatska Zagreb, Izabrana dijela, „Mujezin“, str.165

Časopisi:

1. Jurjec Horvat K. (10/2009): RRIF - Računovodstveni i porezni položaj softvera
2. Novaković I. (07/2018): RRIF - Računovodstveno praćenje ulaganja u komponente informacijskog sustava

Zakoni:

1. Narodne novine (2020): Zakon o porezu na dobit, Narodne novine d.d. Zagreb, pročišćeni tekst br. 148/13, 115/16, 106/18, 121/19
2. Narodne novine (2020): Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d. Zagreb, pročišćeni tekst, članak 5.
3. Narodne novine (2015): Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d. Zagreb, br. 78/15, HSFI 5 i HSFI 6

Izvori s interneta:

1. Dokument IT d.o.o., www.dokumentit.hr
2. Europska komisija (2020): Što je zapravo digitalna transformacija i kakve nas promjene očekuju?, https://ec.europa.eu/croatia/what_is_digital_transformation_changing_hr
3. Informatol (2010), br.3., str. 266.-367., https://hrcak.srce.hr/file/89199

4. Web Site Pulse Blog (2018): Software as product VS Software as service, https://www.websitepulse.com/blog/software-as-a-service-saas-vs-software-as-a-product-saap

5. Britannica, https://www.britannica.com/technology/software

6. Nagar T. (2019): What is software and types of software with examples?, https://yourstory.com/mystory/what-software-types-examples

7. EDUCBA: What is an application software and its types?, https://www.educba.com/what-is-application-software-its-types/

POPIS SLIKA

Slika 1. Struktura nematerijalne imovine 13
Slika 2. Obračun amortizacije 14
Slika 3. Knjiženje amortizacije 15
Slika 4. Kartica dugotrajne imovine 15
Slika 5. Knjiženje ulaznog računa 16
Slika 6. Otvaranje kartice dugotrajne imovine 17
Slika 7. Stavljanje dugotrajne imovine u upotrebu 17
Slika 8. Kartica dugotrajne imovine - softver NAVISION 18
Slika 9. Kartica dugotrajne imovine 18
Slika 10. Kronologija knjiženja sufinancirane nabave softvera 20
Slika 11. Kartica dugotrajne imovine - Modul za administriranje i korištenje aplikacija 20
Slika 12. Struktura troškova po prirodnim vrstama 23
Slika 13. Pregled troškova vanjskih usluga povezanih s isporukom softvera 23
Slika 14. Pregled ukupnih prihoda 24
Slika 15. Pregled prodaje po vrstama proizvoda/usluga 25
Slika 16. Faza 1 - Poziv na dostavu ponude 27
Slika 17. Faza 2 - Ponuda aplikativnog rješenja eUred 28
Slika 18. Faza 3 - Pregled ponuda 29
Slika 19. Faza 4 - Odluka o prihvaćanju ponude 30
Slika 20. Faza 5 - Odluka o održavanju aplikativnog rješenja eUred 31
Slika 21. Račun broj 20-1-1-0026 32

SAŽETAK

Predmet završnog rada je softver, odnosno računovodstveni i porezni tretman softvera u Republici Hrvatskoj te osvrt na praktične aspekte njegove proizvodnje i prodaje softvera na primjeru društva Dokument IT d.o.o. iz Zagreba. Softver se, u tehnološkom smislu, definira kao skup računalnih programa i pratećih podataka koji zajedno daju instrukcije računalnom hardveru. U širem, socioekonomskom smislu, softver je ključan dio digitalizacije kao globalnom procesu transformacije ponašanja svakog subjekta društva (pojedinca ili poduzetnika). Ovisno o tome radi li se o sistemskom ili aplikativnom softveru, načinu stjecanja i namjeni ovisi i njegov računovodstveni tretman. Stjecanje i upotreba softvera ima specifičan porezni tretman, kako u pogledu primjene odredbi prometnog poreza (PDV), tako i primjene odredbi poreza na dobit (porez na rezultat i porez po odbitku). Praktični dio završnog rada pokazuje specifičnosti računovodstvenog tretmana troškova proizvodnje softvera te proces ugovaranja i realizacije projekata za subjekte/kupce iz javnog (neprofitnog) sektora, s ciljem digitalizacije poslovanja.

Ključne riječi: softver, dugotrajna nematerijalna imovina, digitalizacija

SUMMARY

The subject of the final paper is software, ie its accounting and tax treatment in the Republic of Croatia, with reference to the practical aspects of its production and sale on the example of the company Dokument IT d.o.o. located in Zagreb. Software, in technological terms, is defined as a set of computer programs and data that together give instructions to the computer's hardware. In a broader, socioeconomic context, software is a key part of the digitization process as a global process in transforming the behavior of every subject of the society (individual or entrepreneur). Whether it's a system or application software, which method of acquisition is being used and what is a purpose of the software, will decide its accounting treatment. The acquisition and use of software have a specific tax treatment, both in terms of the value-added taxes (VAT) and profit taxes (income tax and withholding tax). The practical part of the final paper shows the specifics of accounting treatment of the software production costs and the specifics of negotiation and implementation of projects for entities/customers from the public (non-profit) sector, with the aim of digitizing businesses.

Key words: software, long-term intangible assets, digitization